

Електронна Республіка
громадська організація

Здійснення відстеження результативності регуляторних актів та процедура перегляду

Хрищенко Тетяна, головний спеціаліст відділу оперативного дерегулювання Департаменту державної регуляторної політики та дерегуляції Державної регуляторної служби України.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ДЕРЖАВНА
РЕГУЛЯТОРНА
СЛУЖБА УКРАЇНИ**

Електронна Республіка
громадська організація

Основні нормативно-правові акти у сфері регуляторної діяльності

- Закон України від 11 вересня 2003 року № 1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон № 1160)
- Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (із змінами).

Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності

напрямок державної політики, спрямований, зокрема, на:

- *вдосконалення правового регулювання* господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання;
- *зменшення втручання держави* у діяльність суб'єктів господарювання;
- *усунення перешкод для розвитку господарської діяльності*, що здійснюється в межах, у порядку та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України.

Учасники регуляторного процесу

РЕГУЛЯТОРНІ ОРГАНИ

Президент України
Верховна Рада України
Кабінет Міністрів України
Центральні органи виконавчої влади
Місцеві органи виконавчої влади
Органи місцевого самоврядування

УПОВНОВАЖЕНИЙ ОРГАН

Державна регуляторна служба України

НЕУРЯДОВІ ІНСТИТУЦІЇ

Суб'єкти господарювання
Об'єднання суб'єктів господарювання
Наукові установи
Консультативно-дорадчі органи
Громадяни

Регуляторна діяльність

діяльність регуляторних органів, спрямована на підготовку, прийняття, відстеження результативності та перегляд регуляторних актів, яка здійснюється регуляторними органами, фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, територіальними громадами в межах, у порядку та у спосіб, що встановлені Конституцією України, Законом № 1160 та іншими нормативно-правовими актами

Інструменти державної регуляторної політики

1. Оцінка очікуваних наслідків регулювання:

АРВ: оцінка альтернатив, розрахунок витрат та вигод, М-тест впливу на малий бізнес

2. Виправлення нестачі інформації, зворотній зв'язок для отримання сигналів від бізнесу, узгодження інтересів

Публічне обговорення проектів регуляторних актів
Вивчення і врахування інтересів, зауважень і пропозицій учасників бізнесу

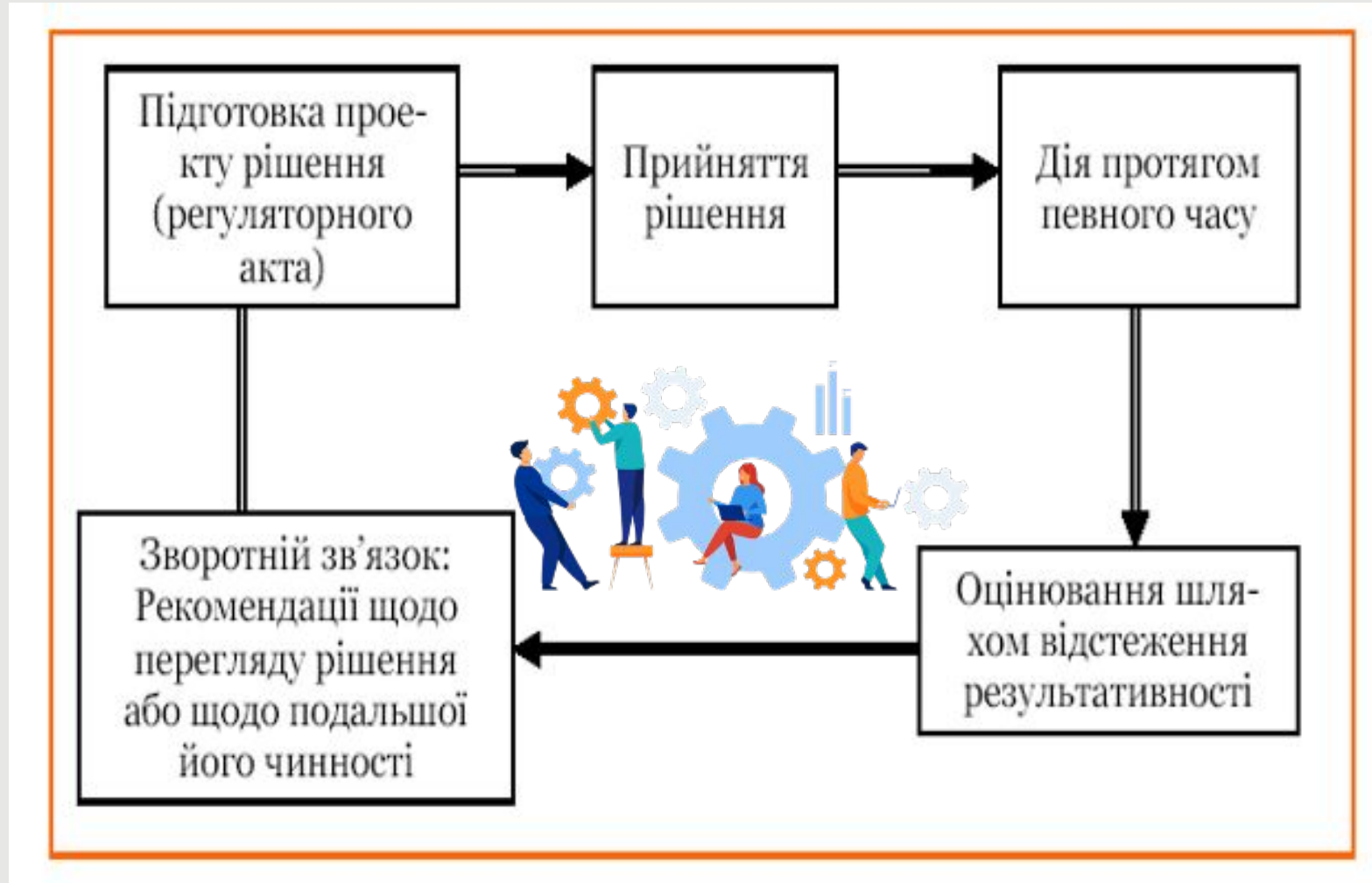
3. Оцінка ефективності та фактичних наслідків дії регулювання

Відстеження результативності, перегляд регуляторного акта

Забезпечення здійснення державної регуляторної політики щодо чинних регуляторних актів (РА) включає:

- **здійснення відстеження результативності** РА - заходи, спрямовані на оцінку стану впровадження регуляторного акта та досягнення цим актом цілей, задекларованих при його прийнятті (застосовується єдиний підхід);
- **перегляд** РА - заходи, спрямовані на приведення регуляторним органом прийнятого ним регуляторного акта у відповідність з принципами державної регуляторної політики;
- **систематизацію** РА.

«ЖИТТЄВИЙ» цикл регуляторного акта та його відстеження

Регуляторний цикл (розробник - орган виконавчої влади)

Регуляторний цикл

(розробник - орган місцевого самоврядування)

10

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ З ВІДСТЕЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

- Виконання заходів з відстеження результативності РА **забезпечується** органом, який прийняв РА. Відстеження результативності регуляторних актів, прийнятих радами, забезпечується виконавчими органами відповідних рад.
- До виконання заходів з відстеження результативності РА регуляторний орган **може залучати** громадян, суб'єктів господарювання, їх об'єднання та наукові установи, а також консультативно-дорадчі органи.

СХЕМА

оцінки ступеню досягнення прогностичних показників результативності

ВІДСТЕЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТІВ (РА)

Базове відстеження результативності РА здійснюється **до дня набрання чинності** цим РА або набрання чинності більшістю його положень.

Повторне відстеження результативності РА здійснюється **через 1 рік** з дня набрання ним чинності або набрання чинності більшістю його положень, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим РА або більшістю його положень, якщо рішенням регуляторного органу, який прийняв цей РА, не встановлено більш ранній строк.

Періодичні відстеження результативності РА здійснюються **раз на кожні три роки** починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього РА.

Відстеження результативності РА включає:

- виконання заходів з відстеження результативності;
- підготовку та оприлюднення звіту про відстеження результативності, який готується окремо для кожного відстеження.

АРВ - ПІДҐРУНТЯ ДЛЯ ВІДСТЕЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РА

В АРВ мають бути визначені:

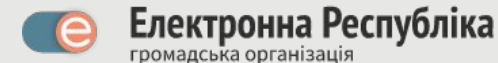
- значення прогнозних показників результативності дії регуляторного акта (не менше трьох у кількісному виразі) ;
- конкретні дати проведення базового та повторного відстеження результативності дії регуляторного;
- методи (статистичний/соціологічний) проведення відстеження результативності;
- вид даних (статистичні, наукові дослідження або опитування), за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності, метод проведення відстеження;
- цільові групи осіб, що обиратимуться для участі у відповідному опитуванні, чи наукові установи, що залучатимуться для проведення відстеження.

ЗМІСТ ЗВІТУ ПРО ВІДСТЕЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РА

1. Вид та назва регуляторного акта, дата його прийняття та номер
2. Назва виконавця заходів з відстеження
3. Цілі прийняття акта
4. Строк виконання заходів з відстеження
5. Тип відстеження
6. Методи одержання результатів відстеження
7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність та способи одержання даних
8. Кількісні та якісні значення показників результативності регуляторного акта
9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей регуляторного акта.

Дата підготовки _____

Керівник регуляторного органу

1. ВИД ТА НАЗВА РЕГУЛЯТОРНОГО АКТА, ДАТА ЙОГО ПРИЙНЯТТЯ ТА НОМЕР

- Вид регуляторного акта (розпорядження, наказ, рішення тощо)
- Назва регуляторного акта
- Дата прийняття регуляторного акта
- Номер регуляторного акта

2. НАЗВА ВИКОНАВЦЯ ЗАХОДІВ З ВІДСТЕЖЕННЯ

Назва виконавця, який виконав відстеження результативності.

Виконавцем може бути:

- - Державний орган або ОМС – розробник регуляторного акта / регуляторний орган;
- - Неурядові інституції (наприклад, спеціалізовані дослідницькі організації).

3. ЦІЛІ ПРИЙНЯТТЯ РЕГУЛЯТОРНОГО АКТА

Відповідають цілям, визначеним у другому розділі аналізу регуляторного впливу

4. СТРОК ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ З ВІДСТЕЖЕННЯ

Строк виконання заходів не більше 45 робочих днів

Строк повторного відстеження визначається у РА або в іншому акті регуляторного органу

Строк виконання заходів з відстеження – час впродовж якого безпосередньо виконувалися заходи з відстеження.

Вказується дата початку і дата завершення заходів з відстеження

5. ТИП ВІДСТЕЖЕННЯ

1. Базове відстеження результативності

Якщо для визначення значень показників результативності регуляторного акта використовуються виключно статистичні дані, базове відстеження результативності може бути здійснене після набрання чинності цим регуляторним актом або набрання чинності більшістю його положень, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

2. Повторне відстеження результативності

3. Періодичне відстеження результативності

Якщо строк дії регуляторного акта, встановлений при його прийнятті, є меншим ніж один рік, періодичні відстеження його результативності не здійснюються, а повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку. У разі якщо продовжується дія регуляторного акта, який було прийнято на визначений строк, що є меншим ніж один рік, періодичні відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюються у строки, встановлені частиною сьомою цієї статті. на три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності.

6. МЕТОДИ ОДЕРЖАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВІДСТЕЖЕННЯ

Метод одержання результатів відстеження – сукупність способів збору, обробки та аналізу інформації.

У відстеженні результативності використовується **три методи** одержання результатів:

- статистичний;
- соціологічний;
- дані наукових досліджень.

7. ДАНІ ТА ПРИПУЩЕННЯ, НА ОСНОВІ ЯКИХ ВІДСТЕЖУВАЛАСЯ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ, А ТАКОЖ СПОСОБИ ОДЕРЖАННЯ ДАНИХ

1. Прогнозні значення показників результативності (визначені у АРВ).
2. Способи одержання даних по кожному з показників результативності (тип даних, джерело отримання даних).
3. У разі проведення соціологічного опитування:
 - визначення цільової групи та її обсягу;
 - обґрунтування використаного типу опитування та методу проведення опитування.

ТИП ДАНИХ та ДЖЕРЕЛА ЇХ ОТРИМАННЯ

Всі типи відстеження здійснюються на основі видів даних, визначених у АРВ

Статистичні дані

офіційна формалізована інформація (дані) розробника РА або будь-якого іншого органу влади

Дані наукових досліджень

інформація, яка характеризує явища та процеси, спричинені дією РА

Дані науково-дослідницьких інституцій.

Дані соціологічних опитувань

*Цільова група *Анкета *Збір інформації
*Обробка масиву інформації *Аналіз даних опитування

Дані опитування, проведеного розробником РА або сторонньою компанією на замовлення розробника РА

У разі відсутності статистичних даних та даних наукових досліджень провадяться опитування

Кількісні та якісні значення показників результативності регуляторних актів (РА)

АРВ – показники (прогноз)

Розділ VIII АРВ (прогнозні показники результативності РА) – **основа** проведення відстеження результативності регуляторного акта

Встановлюються реальні **кількісні та/або якісні** значення для кожного показника результативності, визначеного в **АРВ**:

- Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів та державних цільових фондів
- Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія РА
- Розмір коштів і час, що витрачається суб'єктами господарювання та/або фізичними особами на виконання вимог РА
- Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень РА
- Інші показники, в залежності від сфери регулювання РА

8. КІЛЬКІСНІ ТА ЯКІСНІ ЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕГУЛЯТОРНОГО АКТА

Базове відстеження

Перелік отриманих кількісних та якісних значень показників результативності. Короткий опис отриманих значень показників результативності.

Показник	2023 план АРВ	2023 БВ
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів		
кількість СГ та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта		
розмір коштів і час, що витратимуться СГ та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта		
рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта		
Показник 1 (кількість СГД)		
Показник 2 (кількість виданих дозволів)		
...		
Показник N		

Повторне відстеження

Перелік значень показників результативності, отриманих за результатами проведення базового та повторного відстежень.

Показник	2023 план АРВ	2023 БВ	2024 ПВ факт
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів			
кількість СГ та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта			
розмір коштів і час, що витрачатимуться СГ та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта			
рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта			
Показник 1 (кількість СГД)			
Показник 2 (кількість виданих дозволів)			
...			
Показник N			

Періодичне відстеження

Перелік значень показників результативності, отриманих за результатами проведення базового, повторного та періодичного відстежень.

Показник	2023 АРВ	2023 БВ	2024 ПВ факт	2027 АРВ	2027 ПВ факт
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів					
кількість СГ та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта					
розмір коштів і час, що витратимуться СГ та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта					
рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта					
Показник 1 (кількість СГД)					
Показник 2 (кількість виданих дозволів)					
...Показник N					

9. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГУЛЯТОРНОГО АКТА ТА СТУПЕНЯ ДОСЯГНЕННЯ НИМ ВИЗНАЧЕНИХ ЦІЛЕЙ

БАЗОВЕ ВІДСТЕЖЕННЯ:

оцінка не проводиться

ПОВТОРНЕ та ПЕРІОДИЧНІ ВІДСТЕЖЕННЯ:

- порівняльний аналіз показників за результатами базового та повторного, періодичного відстежень, з їх прогностичними значеннями;
- висновки за результатами порівняльного аналізу статистичних та соціологічних показників.

Відповідність РА принципам

ДОЦІЛЬНІСТЬ

обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми

АДЕКВАТНІСТЬ

відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив

ЕФЕКТИВНІСТЬ

забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави

ЗБАЛАНСОВАНІСТЬ

забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави

ПЕРЕДБАЧУВАНІСТЬ

послідовність регуляторної діяльності, відповідність її цілям державної політики, планам з підготовки проектів регуляторних актів

ПРОЗОРИСТЬ ТА ВРАХУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

- ▶ відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів
 - ▶ обов'язковий розгляд ініціатив, зауважень та пропозицій фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань
 - ▶ обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань
- інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ

Звіт про відстеження
оприлюднюється
у 10-ти денний строк

- - **Звіт** про відстеження результативності регуляторного акта не пізніше наступного робочого дня з дня його оприлюднення **подається до:**
- - **головної постійної комісії відповідної ради** - щодо РА, прийнятого відповідною радою;
- - **ДРС** – щодо РА, прийнятого органом виконавчої влади.

ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЗВІТІВ ПРО ВІДСТЕЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

- ❑- неправильно визначені (або взагалі відсутні) строки виконання заходів з відстеження результативності;
- ❑- відсутні дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність;
- ❑- відсутні визначення цільової групи відстеження;
- ❑- відсутні показники результативності;
- ❑- некоректні порівняння статистичних даних, які використовуються для відстеження результативності;
- ❑- відсутні або некоректно наведені дані по визначених показниках результативності.

ПЕРЕГЛЯД РЕГУЛЯТОРНИХ АКТІВ

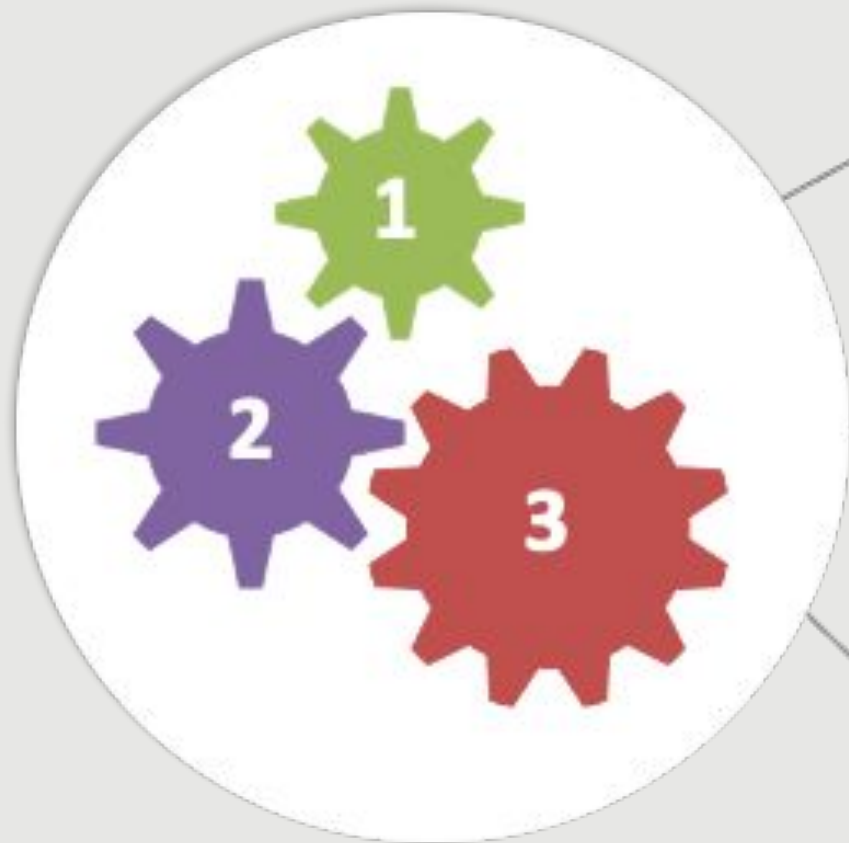
Підстави для проведення перегляду регуляторних актів:

- **аналіз звіту про відстеження результативності цього регуляторного акта;**
- **за ініціативою регуляторного органу**, який прийняв відповідний регуляторний акт;
- **в інших випадках**, передбачених Конституцією та іншими законодавчими актами України
- **Рішення про необхідність перегляду** регуляторного акта, прийнятого радою, на підставі аналізу звіту про відстеження його результативності **приймає** **головна постійна комісія відповідної ради або розробник** проекту цього регуляторного акта.

ДЕРЕГУЛЯЦІЯ

Сприятлива державна регуляторна політика

1. Регуляторні обмеження/вимоги оптимальні; зберігається баланс інтересів

2. Вартість регулювань на мінімально необхідному рівні

3. Регуляторні процедури прозорі, передбачувані, а суб'єкти ринку є безпосередніми учасниками формування та реалізації нових регулювань

Методична допомога розробникам регуляторних актів

ВООБОВИЙ СТАН БАКАНСЬКІ ПРФ СЛУЖБИ КОНТАКТИ ТЕРИТОРІАЛЬНІ ОРГАНИ ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ОЦІНЕННЯ ВЛАДИ ПУБЛІЧНІ ЗАКОПИ

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
Завжди на боці бізнесу!

Офіційний сайт
Пошук по сайту

Регуляторна політика
Довільна система та відносини
Державний нагляд (контроль)
Дерегуляція

Детаргамент державної регуляторної політики та дерегуляції
Роз'яснення
Актуальна інформація
Інформування про здійснення державної регуляторної політики
Таблиця надходжень проєктів регуляторних актів
APD та M-Test

Обговорення проміжних результатів діяльності МРГ
Голова Державної регуляторної служби України Олександр Кучер, разом з представниками міністерств ...

20.11.23
Обговорення проміжних результатів діяльності МРГ
Голова Державної регуляторної служби України Олександр Кучер, разом з представниками міністерств та громадських організацій, взяли участь ...

20.10.23
Щотижневий дайджест із переліком важливих для бізнесу проєктів регуляторних актів
Перейти до окремленого переліку проєктів актів, які надійшли нещодавно: [MPD.rnys.gov.ua/mrss](#) ...

20.10.23
Продовжимо усувати перешкоди для бізнесу
Днями відбулось чергове засідання Експертно-аналітичної ради при ДРС. Нагадаємо: Рада – це ...

ТАБЛИЦЯ НАДХОДЖЕНЬ ПРОЄКТІВ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТИВ

27.10.23 - Наказ «Про затвердження Інструкції про зміст та складання документації державного кадастру територій та об'єктів призначено-завислого фонду»

26.10.23 - Постанова КМУ «Про внесення змін до Порядку функціонування інформаційно-аналітичної системи «MedData»»

26.10.23 - Наказ «Про затвердження Положення про Комісію з надання допомоги на використання в торговельній марці офіційної назви та міжнародного альтернативного коду держави Україна та/або на виключення до зображення»

www.drs.gov.ua

ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

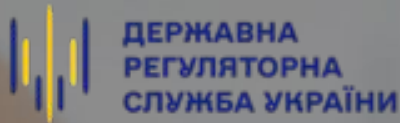

Сприятливий регіональний бізнес-клімат, розвиток підприємництва та прискорення відновлення України

Я вдячна вам за увагу!

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ДЕРЖАВНА
РЕГУЛЯТОРНА
СЛУЖБА УКРАЇНИ

Електронна Республіка
громадська організація

Ресурси та контакти
Державної регуляторної служби України

inform@drs.gov.ua

<https://www.facebook.com/DRegSU>

Ресурси та контакти
Програми USAID
«Конкурентоспроможна економіка України»

[@usaidcep.ua](https://www.facebook.com/@usaidcep.ua)

[@usaidcepukraine](https://www.linkedin.com/company/@usaidcepukraine)

[@usaid_cep](https://twitter.com/@usaid_cep)

info@cepukraine.org

Ресурси та контакти
ГО «Електронна республіка»,
Міжміська робоча група ІКМ

[@erepublicngo](https://www.facebook.com/@erepublicngo)

pp.ikm@erepublic.org.ua